

№8 (626) 23 лютого 2012 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

ТОЧКА КИПІННЯ

В УКРАЇНІ МАЙЖЕ
ЗНИЩЕНО ФАРФОРОВУ
ГАЛУЗЬ!

13

ТЕМА НОМЕРА

РАЗОМ НАС НЕ БАГАТО

ДЕМОГРАФІЧНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ ФАХІВЦІ
ВВАЖАЮТЬ КАТАСТРОФІЧНОЮ

8

3 ПІДСУМКИ ПРЕЗИДІЇ

5 ГОТОВНІСТЬ ДО КОМПРОМІСІВ НТСЕР УЗГОДИЛА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ВЛАСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6 МАЙБУТНЄ ПРОФСПІЛОК: ГОЛОВА ФПУ ЗУСТРІВСЯ ЗІ СТУДЕНТАМИ АПСВ

12 ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

ПРАКТИЧНА ДОПОМОГА

ФПУ ВІДЧИНИЛА ДВЕРІ

20 лютого ц. р. з нагоди Всесвітнього дня соціальної справедливості у Федерації професійних спілок України відбувся День відкритих дверей «Справедливість – найвища соціальна цінність для кожного громадянина».

Цього дня працівники приймальні громадян ФПУ спільно зі спеціалістами інших структурних підрозділів Федерації провели інформаційну та роз'яснювальну роботу щодо мети та завдань відзначення Дня соціальної справедливості в Україні. Крім того, тут здійснювався прийом громадян, які зверталися до ФПУ зі своїми проблемами, надавалися консультації та роз'яснювалися питання застосування трудового, цивільного, житлового, земельного права. Так, до фахівців ФПУ звернувся мешканець Броварів. Чоловік розповів, що за фахом він технік-геофізик і працює на геологічному підприємстві. Нині він зіткнувся із проблемою: підприємство планує перевести на неповний робочий тиждень, працюватимуть лише один день на тиждень. За законодавством, у випадку введення неповного робочого часу робота оплачується пропорційно до відпрацьованого часу. Тобто у нашому випадку – лише чотири дні на місяць. Молодий чоловік людина активна, тож, напевно, і проблеми не виникло б зі зміною роботи, якби не одне «але»: він одержав кімнату в гуртожитку від підприємства, у якій мешкає з дружиною і маленькою дитиною. Тож чоловіка цікавили правові наслідки звільнення з роботи: чи виселить його із гуртожитку? Завідувач приймальні Мансур Шадід надав чоловікові юридичну консультацію, ознайомив його з відповідними статтями Житлового кодексу, нормативно-правовими актами, що стосуються цього питання, роз'яснив порядок заселення та виселення з гуртожитку, що належить підприємству, та розповів про гарантії, які надасть центр зайнятості, якщо він вирішить звільнитися. За консультацією звернувся також пенсіонер, ветеран

праці, якого цікавив порядок продажу земельної ділянки, якщо у нього на руках державний акт старого зразка. Йому відповіли, що старі акти вважаються дійсними, однак за ними не можна розпоряджатися (продати, подарувати) земельною ділянкою. Для цього необхідно оформити державний акт нового зразка. Тож пенсіонерів роз'яснили процедуру його переоформлення. Чоловік також дістав консультацію щодо правил приватизації кооперативної квартири. Слід наголосити, що двері Громадянським приймальні ФПУ відчинені завжди. Вона працює, забезпечуючи реалізацію конституційного права членів профспілок на звернення та відповідно до компетенції ФПУ сприяє вирішенню порушених у зверненнях громадян питань. Працівники приймальні забезпечують організацію та проведення особистого прийому членів профспілок Головою ФПУ та його заступниками, здійснюють щоденний прийом громадян, які звертаються до ФПУ зі своїми проблемами, надають консультації і роз'яснення з питань трудового, профспілкового, пенсійного, житлового та соціального законодавства України. Слід також зазначити, що успішному розв'язанню багатьох проблем, з якими звертаються до ФПУ члени профспілок та окремі громадяни, сприяє налагоджена взаємодія працівників приймальні з відповідними фахівцями інших підрозділів апарату ФПУ, зокрема відділу пенсійного забезпечення соціально-економічного департаменту, а також галузевих профспілок і територіальних профоб'єднань ФПУ. Тож кожного, хто потребує допомоги, тут зустрінуть і нададуть фахову консультацію.

ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»

ДІАЛОГ

КУРС НА
КОНСТРУКТИВНУ
СПІВПРАЦЮ

Нещодавно відбулася зустріч Голови Федерації професійних спілок України Юрія Кулика з Генеральним прокурором України Віктором Пшонкою.

Під час зустрічі обговорювалися актуальні питання взаємодії органів прокуратури та профспілкових організацій у сфері захисту трудових та інших соціальних прав і свобод громадян,

а також законності виконаних дій.

Особлива увага зверталася на дотримання прав працівників на своєчасну виплату зарплати та гарантії незалежності профспі-

лок під час реалізації наданих законом повноважень.

Досягнуто домовленості про проведення з цих питань найближчим часом спільної наради Генпрокуратури та ФПУ

із залученням керівників центральних органів виконавчої влади та правоохоронних органів, Фонду державного майна України.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ВІЗИТ

ВИСЛУХАЛИ,
ПРОКОНСУЛЬТУВАЛИ,
ДОПОМОГЛИ

У Федерації профспілок Житомирської області відбулася зустріч профспілкового активу з головою облдержадміністрації Сергієм Рижуком, заступником Голови ФПУ Григорієм Осовим, соціальними партнерами.

На зборах профактиву також були присутні міський голова Житомира Володимир Дебой, голова обласної організації роботодавців Сергій Бутенко, начальники обласних управлінь облдержадміністрації, керівники обласних служб. У великій залі ФПО зібралися близько 270 осіб. Перед присутніми виступили голова ФПО Нея Паламарчук, голова ОДА Сергій Рижок, заступник Голови ФПУ Григорій Осовий. У залі працював відкритий мікрофон, тож присутні мали змогу активно обговорювати порушені питання. Прийнято звернення профспілкового активу Федерації профспілок Житомирської області до Голови ФПУ Юрія Кулика. Сергію Рижку та міському голові Житомира Володимиру Дебою були вручені пропозиції профспілкової сторони з актуальних питань відповідно до їх повноважень. Цього дня членам профспілок, мешканцям Житомира було надано безкоштовну консультативну та практичну допомогу, про яку було заздалегідь повідомлено по радіо та у трудових колективах. Найбільше люди зверталися за консультаціями з питань пенсійного законодавства, зайнятості населення, соціального страхування.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФСПІЛОК
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛ.ПРІОРИТЕТИ –
ГІДНІ РОБОЧІ МІСЦЯ
І ЗАРПЛАТИ

У Харківській області пройшов День Федерації профспілок України за участю заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка.

Спочатку він зустрівся з лекторською групою факультету підвищення кваліфікації профспілкових кадрів Харківського соціально-економічного інституту, де поінформував присутніх про дії Федерації в сучасних умовах, позицію профспілок щодо проведення реформ, пенсійної системи, розвитку соціального діалогу. У ході зустрічі з головами профкомів великих підприємств та установ Сергій Кондрюк запропонував первинкам оцінити діяльність ФПУ та побажання щодо удосконалення роботи, адже саме в низових ланках профспілок проявляються всі проблеми сьогодення. Під час зустрічі з профспілковим активом області заступник Голови ФПУ дав розгорнуту інформацію про виклики, які постали перед профспілками у 2012 році, та пріоритетні

напрями діяльності. Він зазначив, що необхідно не допустити скорочення соціальних видатків, що прагне зробити неспіввідносно налаштований бізнес. Профспілки не можуть бути байдужими до процесів реформування житлово-комунального господарства, систем охорони здоров'я, освіти, культури, зміни трудового законодавства, можливого подальшого реформування пенсійної системи. Єдиний плюс, як вважає Сергій Кондрюк, це майбутні вибори, коли влада стає більш лояльною до профспілок. І цим слід скористатися під час розроблення нової Генеральної угоди, яка є дівим механізмом реалізації конституційних прав працівників.

ОБ'ЄДНАННЯ
ПРОФСПІЛОК
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛ.

ПРЕЗИДІЯ

16 лютого у Будинку спілок відбулося чергове засідання Президії Федерації професійних спілок України, на якому було розглянуто чимало питань, що стосуються реалізації реформ в економічній і соціальній сферах, спрямованих на поліпшення становища українських трудівників. Серед них, зокрема, «Про проект дорожньої карти входження України в ТОП-20», «Про стан виробництва в Україні та участь профспілок у вдосконаленні виробничої політики», «Про пропозиції ФПУ до проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2013 рік» тощо. Вів засідання Голова Федерації профспілок України Юрій Кулик.

ПОЛІПШУЮЧИ СТАНОВИЩЕ ТРУДЯЩИХ, ЗМІЦНЮЮЧИ ПРОФСПІЛКОВИЙ РУХ

СОЛІДАРНІСТЬ І ПІДТРИМКА ЗКП

На Президії із доповіддю виступив генеральний секретар Загальної конфедерації профспілок Володимир Шербаков. Він подякував Президії ФПУ та особисто її Голові Юрію Кулику за надану можливість виступити зі Звітом про діяльність Ради та Виконавчому ЗКП щодо реалізації рішень VI з'їзду ЗКП. «Федерація профспілок України – важлива складова профруху співдружності, – зазначив Володимир Шербаков. – Значення ФПУ визначається як її чисельністю, національним і міжнародним впливом та авторитетом, так і інтенсивністю й різноманітністю форм боротьби за права та інтереси українських трудящих. Ми знаємо, з якими складнощами останнім часом стикалася Федерація у своїй діяльності. Але і в найважчих умовах наші українські колеги продовжують напружено працювати. Тепер ситуація стабі-

лізується: вдається відновити процес соціального діалогу, ведуться інтенсивні переговори, готується текст нової Генеральної угоди. Досягнуто істотного прориву у взаєморозумінні з органами державної влади: конструктивно пройшли зустрічі Юрія Миколайовича з Президентом України Віктором Януковичем і Прем'єр-міністром Миколою Азаровим. Поліпшується взаємодія з Федерацією роботодавців України. Позитивні тенденції переважають, але за будь-якого повороту подій хочу запевнити, що ви завжди можете розраховувати на солідарну підтримку ЗКП».

Далі генеральний секретар ЗКП снігився на найважливіших аспектах розвитку конфедерації за останні два десятиріччя. «За цей період дуже багато зроблено для поглиблення інтеграційних процесів у рамках традицій і дружніх зв'язків між колишніми республіками СРСР», – наголосив Володимир Шербаков.

У своїй доповіді він також поінформував членів Президії про форми та методи захисту прав людей праці в сучасних умовах у країнах СНД. «Профспілковому руху країн СНД належить вирішувати все більш складні завдання щодо захисту законних прав та інтересів трудящих. Сьогодні ми повинні спрямувати свої зусилля на формування нової моделі розвитку. Економіка має відповідати потребам людей праці, забезпечувати високі трудові доходи, цікаву творчу роботу й створити широкі можливості для професійного зростання. На нас чекають непрості часи, але я впевнений, що профспілки не відступлять перед новими викликами. Тільки від нас залежить, як ми відповімо на них і як використаємо даний нам шанс, щоб поліпшити становище трудящих, зміцнити профспілковий рух. Тож хочу побажати нам усім успіхів!» – підсумував Володимир Шербаков.

НА ПЕРСПЕКТИВУ

Після завершення виступу генерального секретаря Загальної конфедерації профспілок Президія перейшла до розгляду проектів постанов, зокрема «Про питання п'ятого засідання Ради ФПУ». Відповідно до порядку денного на ньому планується розглянути такі питання: про заступників Голови ФПУ; про позицію профспілок щодо державної політики оплати праці та посилення колективно-договірного регулювання праці; про звіт з виконання бюджету ФПУ за 2011 рік і затвердження бюджету на 2012-й; про хід реалізації рішень VI з'їзду ФПУ членськими організаціями Федерації; про зміни у складі Контрольно-ревізійної комісії ФПУ та постійних комісій Ради ФПУ тощо.

Учасники Президії також розглянули план роботи ФПУ на перше півріччя 2012 року та участь Федерації у відзначенні 20 лютого Дня соціальної справедливості.

НА ЗАХИСТІ ЛЮДИНИ ПРАЦІ

На засіданні було прийнято низку постанов, спрямованих на поліпшення становища українських трудівників і суспільства загалом. Так, після жвавого обговорення було прийнято постанову «Про пропозиції ФПУ до проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2013 рік», у якій враховані

ПРОЕКТ ВХОДЖЕННЯ В ТОП-20

У рамках реалізації рішень VI з'їзду ФПУ на виконання комплексної цільової програми «Гідна праця – основа соціального добробуту та економічного прогресу» ФПУ підготовлено проект Дорожньої карти входження України в ТОП-20, в якому на підставі аналізу визначення світових критеріїв найбільш розвинених країн світу та з урахуванням нинішнього становища України в світі запропоновано першочергові заходи в економічній, соціальній та політичній сферах із зазначенням потенційних ресурсів для розвитку країни.

завдання, що визначені Комплексною цільовою програмою «Гідна праця – основа соціального добробуту та економічного прогресу».

Учасники Президії прийняли постанову «Про стан виробництва в Україні та участь профспілок у вдосконаленні виробничої політики». Так, ФПУ, підтримуючи базові положення програм Президента «Україна для людей» і «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна влада», вважає, що підтримка та розвиток вітчизняного виробничого комплексу мають стати основою для забезпечення продуктивної зайнятості за рахунок збереження та збільшення кількості сучасних робочих місць, нарощування продуктивності праці та забезпечення гідної оплати праці, створення незалежних безпечних умов праці, відтак досягнення у цій сфері міжнародних стандартів гідної праці. Відродження виробництва та розширення внутрішнього споживчого ринку є обов'язковою умовою економічного й соціально-

го добробуту населення, економіки та держави.

Учасники Президії ухвалили рішення рекомендувати Президенту України занести кандидатуру Голови Федерації профспілок України до персонального складу Конституційної Асамблеї, а також делегувати Юрія Кулика до складу Виконкому та Ради Загальної конфедерації профспілок.

На завершення Голова ФПУ Юрій Кулик наголосив на важливості відновлення та розвитку соціального діалогу між владою, роботодавцями й профспілками, поінформував присутніх про зустріч із Президентом Віктором Януковичем, про реагування Кабінету Міністрів на звернення профспілок за результатами зустрічі Прем'єр-міністра Миколи Азарова з профспілковим активом у січні ц. р. та окреслив завдання ФПУ щодо соціально-економічного захисту працівників в умовах загострення соціально-економічних проблем.

ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

“ Профспілковому руху країн СНД належить вирішувати все більш складні завдання щодо захисту законних прав та інтересів трудящих. Сьогодні ми повинні спрямувати свої зусилля на формування нової моделі розвитку. Економіка має відповідати потребам людей праці, забезпечувати високі трудові доходи, цікаву творчу роботу й створити широкі можливості для професійного зростання. На нас чекають непрості часи, але я впевнений, що профспілки не відступлять перед новими викликами. Тільки від нас залежить, як ми відповімо на них і як використаємо даний нам шанс, щоб поліпшити становище трудящих, зміцнити профспілковий рух. Тож хочу побажати нам усім успіхів!

ВОЛОДИМИР ШЕРБАКОВ, ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ЗАГАЛЬНОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК

ЗАХОДИ

СПІЛЬНА СПРАВА

В усіх куточках України до Дня соціальної справедливості профспілки за участі соціальних партнерів провели низку заходів: зустрічі, круглі столи тощо.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Відбулося засідання обласної тристоронньої соціально-економічної ради за участю народного депутата України Ігоря Зварича. Учасники заходу ухвалили звернення до Президента України, ВРУ, Уряду, в якому закликали під час проведення соціально-економічних реформ безумовно дотримуватися принципу соціальної справедливості, вирішувати стратегічні завдання у таких сферах, як зайнятість, оплата праці, соціальний захист, трудові відносини.

ної ради звернутися до Президента України з проханням прискорити антидемпінгове розслідування щодо цього підприємства.

ВОЛИНЬ

Відбувся круглий стіл «Соціальний розвиток і соціальна справедливість». Учасники обговорили соціальні ризики, дискутували, яким чином соціально-економічна, адміністративна, трудова та податково-бюджетна реформи вплинули на соціальний стан і добробут населення області. Прийнято заяву з нагоди Дня соціальної справедливості.

ТЕРНОПІЛЬ

Проведено круглий стіл на тему «Соціальна справедливість – основа людської гідності». У ході заходу голова облради профспілок Андрій Присяжний зосередив увагу на соціальній несправедливості в нашій країні та області зокрема. Під час дискусії було порушено низку соціально-важливих проблем, без нагального вирішення яких неможливо досягти соціальної справедливості.

КРИМ

Федерація незалежних профспілок провела консультативний прийом громадян, прес-конференцію на тему «Соціальна справедливість – для всіх!» та ін. заходи. Проблема дотримання в Україні соціальної справедливості при вирішенні соціально-економічних питань була присвячена на інтернет-конференції, яка проходила на веб-сайті ФНПЗ із 15 по 20 лютого.

СЕВАСТОПОЛЬ

Відбувся круглий стіл, на якому йшлося про необхідність вирішення накопичених проблем та об'єднання зусиль для створення в Україні суспільства соціальної справедливості.

ЛУГАНСЬК

Проведено засідання обласної тристоронньої ради із соціально-економічних питань. Учасники обговорили низку актуальних питань, зокрема спільні дії щодо захисту вітчизняного товаровиробника – ПАТ «Лисичанський скляозавод «Пролетар». Прийнято рішення від імені тристорон-

ПОЛТАВА

Актуальні питання щодо соціальної справедливості, ролі соціального діалогу через тристоронню соціально-економічну раду порушувалися під час круглого столу. Профспілки від імені членів президії облпрофради підготували звернення до облдержадміністрації щодо дотримання принципів соціальної справедливості, вирішення проблем у таких сферах, як зайнятість, оплата праці, соціальний захист.

ЗАПОРІЖЖЯ

Відбувся круглий стіл, серед головних питань якого – забезпечення робочими місцями працівників, відновлення роботи підприємств, подолання бідності. У м. Пологи відбулося розширене засідання координаційної ради голів профорганізації району. З метою удосконалення соціального діалогу, покращення соціально-економічної ситуації в районі було визначено основні напрями подальшої співпраці сторін соціального діалогу.

ХАРКІВ

У Харківському соціально-економічному інституті відбулася студентська науково-практична конференція, присвячена Дню соціальної справедливості. Промовці дійшли висновку, що у цей складний час саме профспілки є активними агентами нівелювання нерівності доходів та збільшення соціальних гарантій і виплат. Присутні обмінялися думками щодо активізації молодіжної складової профспілкового руху України.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА

У День соціальної справедливості у дніпропетровському Будинку спілок відбулася зустріч сторін соціального діалогу за участі заступника глави облдержадміністрації Марії Пустової, керівника облпрофоб'єднання Віталія Дубіль, представників управління Держінспекції праці та Пенсійного фонду.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ – НЕ ПОРОЖНІЙ ЗВУК

Обговорювалися питання посилення взаємодії сторін у вирішенні соціально-економічних проблем, шляхи побудови в Україні соціальної справедливості.

Як зазначив Віталій Дубіль, відзначення цього свята – ще один привід для того, щоб привертати увагу органів влади, місцевого самоврядування, власників виробництва до проблем соціально-економічної нерівності в країні й закликати усіх до об'єднання зусиль задля реалізації важливого завдання – побудови в Україні соціальної справедливості.

«Профспілки завжди сприяли розвитку соціального діалогу. Наприклад, на територіальному рівні велику роль відіграє обласна тристороння соціально-економічна рада. Саме завдяки участі в ній проф-

спілковій стороні – кризь призму регіональної угоди, галузевих угод і коледжових виступає вирішувати багато актуальних питань, у тому числі щодо соціальної справедливості, – наголосив Віталій Дубіль. – Особливо активізувалася ця робота з призначенням на посаду керівника області нового губернатора Олександра Вилкула та його команди».

Вдалося також переконати уряд у необхідності здійснення невідкладних практичних дій на шляху побудови в Україні соціальної справедливості, зокрема вжити заходів щодо детермінації прибутків і зайнятості населення, реформування оплати праці, запровадження податку на багатство та збору на офшорні операції тощо.

Під час зустрічі також обговорювалося питання узгодження спільних дій сторін соціального діало-

гу щодо реалізації положень регіональної угоди про введення регіонального показника прожиткового мінімуму. На цьому вже давно наполягають профспілки, переконуючи владу в необхідності введення в нашій промислово-розвиненій області з високим рівнем техногенного навантаження та екологічного неблагополуччя соціальних стандартів, що перевищують загальнонаціональні. Голови галузевих облпрофорганізацій Іван Сова (будівельники), Василь Шевченко (металурги та гірники), Олександр Попов (машиноприладобудівники) та інші висловили конкретні пропозиції щодо запровадження цього стандарту. Прийнято рішення про створення робочої групи у складі представників сторін для продовження консультацій із цього важливого питання.

Про роботу органів вла-

ди щодо вирішення соціальних питань розповіла заступник голови облдержадміністрації Марія Пустова, наголосивши, зокрема, на важливості співпраці соціальних партнерів.

Йшлося про це і у виступах голови обкому профспілки медиків Людмили Валевської, заступника голови Дніпропетровського теркому профспілки вугільників Михайла Тютюнника, спеціаліста обкому профспілки комунальників Валіма Обуховського, керівників управління Держінспекції праці Олександра Романова та Пенсійного фонду Юрія Козака. Останні два керівники під час зустрічі підписали нові угоди про взаємодію з обласним об'єднанням профспілок, які спрямовані на посилення соціального та правового захисту трудящих.

ВИКТОР КОВРИГА

ЗАКАРПАТТЯ

ПРАВО МАЄ КОЖНИЙ

У День соціальної справедливості на прийомі у профспілкових органах побували десятки мешканців нашого краю, які отримали безплатну консультативну допомогу із соціально-економічних, правових і трудових питань. Окрім того, чимало закарпатців дістали правову допомогу по телефону.

Зокрема, багатьох цікавили такі питання, як перерахунок пенсії працюючим пенсіонерам, виплати доплат до пенсії чорнобильцям, дітям війни, правильність виплати допомоги на дитину по досягненню нею трьох років і при народженні ди-

тини та допомоги самотнім матерям, питання працевлаштування тощо. Також чимало питань стосувалося охорони праці. Зокрема, голови первинних профорганізацій підприємств лісових галузей запитували про новий порядок

проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1232. Із цього питання головний спеціаліст – технічний інспектор праці облпрофради Іван Воронич зустрівся із головою обкому профспілки працівників лісових галузей Володимиром Львовим. Вирішено, що спільне роз'яснення цього питання буде наді-

слано всім первинкам. Також буде виконано прохання головного інженера ТОВ «Блізард-Продукціон» Бориса Росохи щодо надання допомоги підприємству в розробленні експлуатаційного паспорта газового господарства. На прийомі в Івана Воронича побував також інженер з охорони праці ВАТ «Закарпаттавтотранс» Ярослав Лоя, який отримав консультацію щодо проведення атестації робочих місць за умовами праці та обов'язкового включення цих питань до колективного договору.

СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ

ГОТОВІ ДО ПОШУКУ КОМПРОМІСІВ

20 лютого відбулося перше засідання Національної тристоронньої соціально-економічної ради при Президентові України, на якому було розглянуто й узгоджено пріоритетні напрями діяльності НТСЕР на 2012 рік, а також визначено спільні позиції у веденні соціального діалогу.

У роботі засідання взяли участь голова Національної тристоронньої соціально-економічної ради, голова Федерації роботодавців України Дмитро Фірташ, співголова НТСЕР від профспілкової сторони, Голова Федерації профспілок України Юрій Кулик, співголова НТСЕР від органів виконавчої влади, віце-прем'єр-міністр – міністр соціальної політики України Сергій Тігіпка.

Головував на засіданні співголова НТСЕР Юрій Кулик. Під час наради було затверджено регламент НТСЕР, Типове положення про територіальну тристоронню соціально-економічну раду, про взаємодію НТСЕР із Комітетом економічних реформ у процесі запровадження економічних реформ згідно з Національним планом дій на 2012 рік, Національну стратегію тристороннього співробітництва з прогидії ВЛ/СНДу в сфері праці на 2012–2017 роки тощо.

ПРІОРИТЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ

У 2012 році діяльність Національної тристоронньої соціально-економічної ради пропонується спрямувати на вироблення консолідованої позиції, розробку та надання пропозицій сторін Президентові, Верховній Раді та Кабінету Міністрів України щодо шляхів та засобів реалізації завдань, визначених у Програмі Президента України «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», сприяння зайнятості населення та розвитку ринку праці, формування державної політики в сфері збереження та розвитку трудового потенціалу, створення конкурентного бізнес-середовища та підтримки національного товаровиробника, реформування системи оплати праці та погашення заборгованості із зарплат.

Не менш важливими напрямками діяльності НТСЕР у 2012 році будуть підвищення ефективності ведення соціального діалогу, вдосконалення діяльності

його інституцій та системи соціально-трудова відносин, подальша співпраця з Європейським соціально-економічним комітетом, соціально-економічними радами країн ЄС і Міжнародною асоціацією соціально-економічних рад, створення Спільної платформи громадянського суспільства в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

РЕФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

У програмі економічних реформ на 2010–2014 роки визначено основні завдання органів виконавчої влади в проведенні реформ соціальної сфери. Серед них – здійснення реформування системи соціального страхування, модернізація системи соціальної підтримки населення, вдосконалення системи захисту прав дітей, які потребують соціальної підтримки, реформування трудового законодавства та вдосконалення системи механізмів підтримки зайнятості населення. Про це йшлося у виступі співголови НТСЕР Сергія Тігіпка, присвяченому співпраці НТСЕР із Комітетом економічних реформ згідно з Національним планом дій на 2012 рік. Він наголосив на актуальних питаннях і пріоритетах взаємодії влади, профспілок і роботодавців.

Сергій Тігіпка також розповів про нинішній стан вітчизняної економіки та перспективи подолання негативних явищ,

20
пріоритетних
напрямів
діяльності НТСЕР
на 2012 рік включають узагальнені пропозиції сторін соціального діалогу: від уряду – 3, профспілок – 9, роботодавців – 8.

особливо в системі соціального страхування. За його словами, в напрямі подальшого реформування системи соцстраху влада передбачила низку заходів, спрямованих на стабілізацію солідарної системи пенсійного страхування, створення умов для запровадження загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, підвищення ефективності управління пенсійним та іншими видами страхування.

У напрямі модернізації системи соціальної підтримки населення будуть здійснюватися заходи з розроблення нормативно-правових актів щодо впровадження нових підходів до оцінки доходів громадян, які претендують на отримання соціальної підтримки, методичних рекомендацій щодо нової технології надання громадянам соціальної підтримки за принципом «єдиного вікна».

У 2012 році також заплановано продовжити роботу з реформування системи соціальних послуг, удосконалення системи захисту

прав дітей, які потребують державної підтримки, механізмів підтримки зайнятості населення. У свою чергу, профспілкова сторона внесла низку зауважень до програми економічних реформ, які стосувалися нетипових форм зайнятості населення, проблеми виплати боргів із зарплати, невилат субвенцій автоперевізникам на обслуговування пільгових категорій населення.

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ В УКРАЇНІ

У жвавій дискусії пройшло обговорення питання про стан упровадження та реалізації Закону «Про соціальний діалог в Україні», зокрема щодо репрезентативності профспілкових та об'єднань організацій роботодавців.

Сторони профспілок і роботодавців наголошували на необхідності ретельного підходу до питання репрезентативності громадських організацій, проведення навчальної та роз'яснювальної роботи серед представників сторін соціального діалогу на всіх рівнях.

Підбиваючи підсумки наради, співголова НТСЕР від профспілкової сторони Юрій Кулик оприлюднив позицію профспілок щодо подальшого розвитку соціального діалогу. «Влада, роботодавці і профспілки повинні разом шукати шляхи подолання соціальної несправедливості, бідності, зубожіння», – наголосив Юрій Кулик. За його словами, профспілки й надалі активно захищатимуть законні права та інтереси людей праці. «Дуже добре, що останнім часом налагоджується плідна співпраця в рамках Національної тристорон-

ньої соціально-економічної ради. Це допоможе владі при проведенні масштабних соціально-економічних реформ дотримуватися принципу соціальної справедливості, сприятиме вирішенню стратегічних завдань у таких сферах, як зайнятість, безпека праці, соціальний захист, соціальні і трудові відносини», – зазначив Голова ФПУ.

Юрій Кулик звернувся до Сергія Тігіпка з пропозицією посприяти включенню до складу Комітету економічних реформ співголів НТСЕР від профспілок і роботодавців з метою співробітництва на вищому рівні.

З окреслених питань було ухвалено відповідні постанови з урахуванням поправок сторін соціального діалогу.

ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО **КИРИЛА ЛАТИШЕВА**

ІЗ ВИСТУПИМ

СЕРГІЙ ТІГІПКО,
віце-прем'єр-міністр –
міністр соціальної політики
України:

– Нині існує багато суперечок навколо трудового законодавства. Уряд запропонував внести зміни до Трудового кодексу, але профспілки відмовилися. Уряд пішов на деякі поступки, однак ще залишилися кілька позицій, по яких ми не можемо дійти згоди. Та компроміс знайти треба. Жити за старим кодексом неможливо. Пропозиція тут полягає в наступному: прийняти Трудовий кодекс, а потім повернутися до цього питання місяців через 9–10. І тоді побачимо, як він працює. Ми повинні чути один одного.

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
заступник Голови ФПУ:

– Сьогодні треба акцентувати увагу на тих питаннях соціального діалогу, над якими ще треба працювати. Перше питання – це створення територіальних органів НТСЕР. Друге питання – проаналізувати практику застосування Закону України «Про соціальний діалог» разом із НСПП. Третє питання – розробка навчальних програм із практики ведення соціального діалогу. Четверте питання – замовлення у національних теле-радіокомпаній ефірного часу для програм, присвячених соціальному діалогу.

ОЛЕКСІЙ МІРОШНИЧЕНКО,
віце-президент Конфедерації
роботодавців України:

– З огляду на практику застосування ЗУ «Про соціальний діалог» існує соціальна проблема, яку потрібно невідкладно вирішувати. Закон про соціальний діалог бачить тільки репрезентативні організації профспілок, роботодавців. Практика колективної роботи бачить спільні представницькі організації. Треба добре подумати, щоб не сталося потім так, що Генеральну угоду на наступний період укладатимуть репрезентативні організації на національному рівні, а не спільні представницькі органи.

ОЛЕКСАНДР РЯБКО,
заступник голови ЦК ПІМГУ:

– Форма нелегальної, або тіньової, зайнятості набула значного поширення в умовах кризи. Вона є досить актуальною проблемою для виробничих галузей, зокрема металургії. Сьогодні з'являються агентства-посередники, які беруть безпосередню участь в укладанні колективних договорів. І у них відраховування до фондів соцстраху зовсім інші. У результаті їхньої діяльності людина, яка працює у важких умовах, втрачає будь-які соціальні гарантії. Тому НТСЕР необхідно звернути увагу на ці питання.

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

КРОК ДО ПРОФЕСІЇ

У сучасних умовах особливо значення набуває удосконалення системи профспілкового навчання студентської молоді як майбутніх спеціалістів і профспілкових активістів. З різних причин в останні роки виробнича практика для студентів АПСВ не проводилась і цього року була відновлена як невід'ємна складова навчального процесу. За домовленістю керівництва Академії та ФПУ у січні-лютому була організована виробнича практика для студентів ІV курсу юридичного та економічного факультетів, що проходила в членських організаціях і структурних підрозділах ФПУ.

Уже під час організаційних зборів, що відбулися 16 січня 2012 року, студенти одразу змогли відчувати відповідальне ставлення до своєї практики. Із перших днів ми перейняли духом справжньої, сильної та могутньої організації, яка захищає трудові, соціально-економічні права найманців працівників, студентів. Мені випала унікальна можливість пройти практику у колективі департаменту організаційної роботи – серці діяльності всієї організації. За період практики я опанувала такі напрями, як нормативно-законодавча база діяльності організації; організаційні принципи побудови профспілок; структура ФПУ; виборні органи ФПУ; підготовка та проведення засідань Президії, Ради, з'їзду, нарад, зустрічей; документальне забезпечення діяльності виборних органів ФПУ; планування роботи, профспілкове навчання; статистика; нагородження. Я знайшла відповіді на запитання щодо порядку створення та правових засад діяльності організації, яка мотивація вступу до профспілок, яким чином організовується оперативний зв'язок із членськими організаціями, як збирається та оброблюється інформація про членські організації, як ведеться діловодство, статистика, яким чином планується робота департаменту, здійснюються заходи з реалізації зазначених планів, як складається проект кошторису департаменту. Відпрацювала навички написання листа-запрошення учасникам зустрічей, подань до нагородження, навчилася формувати електронну базу нагородження та базу «Стат-звіт», здійснювати моніторинг кількості членства ФПУ. Не менш важливими завданнями моєї практики були

проведення аналізу виконання цільових програм членськими організаціями та нагородження відзнаками ФПУ. Мені також випала нагода бути присутньою на зустрічі профспілкового активу з Прем'єр-міністром України Миколою Азаровим. Одночасно я була задіяна у підготовці зазначеного заходу. Усі знання, здобуті під час проходження практики, є коловальним досвідом, з яким набагато легше буде в майбутньому працювати в профспілках та рухатися по життю. Я відчула, що ФПУ не тільки навчає, а й згуртовує, надихає та заряджає творчою енергією, спонукає шукати цікаві форми і методи роботи, рухатися вперед. Проходження практики у ФПУ відіграє важливу роль у формуванні у студентів позитивного ставлення до профспілкової діяльності, їх особистої мотивації в подальшій роботі в профспілках. Широко дякую керівництву Федерації профспілок України та особисто Юрію Кулику за надану можливість і достойне забезпечення проходження практики. Особливу вдячність хочу висловити керівникові департаменту організаційної роботи Валентині Шевченко за довіру, методичне, організаційне забезпечення та набутий досвід профспілкової роботи, а також колективу – за приємну атмосферу. Хочеться вірити, що й надалі залишиться добра традиція проводити практику для студентів АПСВ на базі Федерації профспілок і членських організацій, користь від якої – неоціненна.

КАТЕРИНА ЛИТВИНЕНКО,
СТУДЕНТКА ІV КУРСУ
ЕКОНОМІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ АПСВ

ПІДСУМКИ

ЗУСТРІЧ ІЗ МАЙБУТНІМ ПРОФСПІЛОК

21 лютого Голова Федерації професійних спілок України Юрій Кулик зустрівся зі студентами Академії праці і соціальних відносин ФПУ, які проходили виробничу практику в стінах Будинку спілок під кураторством голів управлінь ФПУ та членських організацій.

«Академія праці і соціальних відносин – це наше дітище. Ми вдячні Олександрові Стояну, який її створив, – наголосив Юрій Кулик. – Нам є чим пишатися: АПСВ входить у десятку кращих вищих навчальних закладів України. І це цілком обґрунтовано, адже

заклад готує спеціалістів на основі сучасних передових технологій навчання та використовує багаторічний досвід і традиції Вищої школи профспілкового руху. Я хотів би, щоб випускники Академії, вийшовши у світ та влаштувавшись на роботу, пропагували ідеї ФПУ».

Під час зустрічі студенти поділилися знаннями й досвідом, здобутими під час проходження практики, а також особистими враженнями про ФПУ, галузеві спілки та людей, які там працюють. Голова ФПУ пообіцяв, що подібна практика у стінах ФПУ відбуватиметься щороку і стане до-

брою традицією. На завершення наукові керівники одногласно висловили задоволення практикантами, назвавши АПСВ «скарбницею кадрів», а Юрій Кулик побажав студентству натхнення й насаги та вручив кожному пам'ятні подарунки.

ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»

ВРАЖЕННЯ

АННА ОНУФРІЄНКО,
4-й курс, економічний факультет, спеціальність: економіка підприємства:

– Маю багато позитивних вражень. Я проходила практику в соціально-економічному департаменті апарату ФПУ, у відділі оплати праці. У підрозділі чудова атмосфера. Під час практики я ознайомила з кодексами, статутами, тобто юридичною базою. Я також дізналася, як можна мотивувати працівників краще працювати. Дуже багато нового дізналася про профспілки. Коли йшла на практику, дуже хотілося відчувати атмосферу організації.

ГАННА ГОЛОВКО,
4-й курс, юридичний факультет, спеціальність: суд, адвокатура, прокуратура:

– До Академії я повертаюся сповнено натхнення й бажання працювати в майбутньому на користь людей праці. Я проходила практику в профспілці працівників охорони здоров'я. Здобула міцне теоретичне підґрунтя: ознайомила із нормативно-правовими актами, статутом профспілок, поповнила знання у галузі трудового та цивільного права. Виконувала також практичні завдання, результатами яких мої наставники були задоволені.

ІВАН БУГЛАК,
4-й курс, юридичний факультет, спеціальність: суд, адвокатура, прокуратура:

– Я проходив практику в профспілці працівників агропромислового комплексу України. Мені дуже сподобалося. Спершу ознайомлювався з роботою профспілки, її співпрацюю з іншими профспілками. Практична частина полягала у безпосередній роботі з рядовими членами профспілки, спілкуванні з ними. Допомогав їм у заповненні бланків, написанні заяв. Побачив ізсередини, як надається допомога.

ХРИСТИНА ВОРОНОВИЧ,
4-й курс, юридичний факультет, спеціальність: суд, адвокатура, прокуратура:

– Я переконалася, що ФПУ є мозковим центром громадянського суспільства у державі. Проходила практику в Департаменті охорони праці. Я відчула значимість профспілкової роботи, мала змогу взяти у ній безпосередню участь від моменту, коли громадянин переступає поріг Будинку спілок, і до конкретних дій працівників ФПУ, спрямованих не лише на інформаційну, а й на практичну допомогу кожному, хто її потребує.

– Сьогодні важко назвати якусь іншу галузь економіки, яка викликала б стільки суперечок, суджень, ніж житлово-комунальне господарство. Яким був 2011 рік для галузі та профспілки?

– Минулий рік був для більшості наших трудових колективів непротримим і несприятливим як в фінансово-економічному, так і в соціальному плані. Залишається фактом: ЖКГ поки що не має належної підтримки держави і змушене наодинці долати свої проблеми, а фінансові негаразди – основна причина соціального напруження та трудових конфліктів між найманими працівниками та керівниками (власниками) галузевих підприємств. Початок 2011 року вселяв більшості з нас певний оптимізм і надію на краще, оскільки житлово-комунальна сфера офіційно була визнана одним із пріоритетів Програми економічних реформ Президента України В. Януковича. Водночас у багатьох керівників підприємств і профактивістів ставлення владних структур до цієї стратегічної, життєзабезпечуючої галузі, а також реальні дії щодо її підтримки викликали велике розчарування, оскільки сума коштів, виділена на 2011–2012 роки, виявилася меншою за необхідну.

– Які проблеми галузі найбільше турбують профспілку?

– Насамперед незадовільне виконання Загальнодержавної програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства і інших програм, особливо в частині виділення бюджетних коштів. Як результат – високий рівень зношеності технологічного обладнання. Понад 37% мереж перебувають у аварійному стані та потребують негайної заміни. Втрати питної води з цієї причини перевищують 40%. Така зношеність мереж сприяє також вторинному забрудненню питної води. Понад 750 каналізаційних очисних споруд потребують реконструкції, а 250 необхідно побудувати заново. Більш як 20% котлів комунальних теплоостачальних підприємств експлуатуються понад 25 років, а 38% є застарілими і малоефективними. Майже 7,5 тис. км тепломереж (або 32%) в аварійному стані.

На сьогодні не вирішене остаточно жодне з гострих питань міського електротранспорту. Чергове рішення влади про заборону підвищення тарифів теж чимало коштує колективам підприємств. У нашому спільному з об'єднанням роботодавців листі на ім'я Прем'єр-міністра України зазначено, що ми повністю підтримуємо вимоги уряду щодо прозорості в системі тарифоутворення, але вважаємо за необхідне рахуватися і з нашими трудовими колективами і встановлювати лише економічно обґрунтовані тарифи з дотриманням усіх гарантій щодо оплати праці. Якщо ми керуватимемо лише політичними інтересами, то реформи й надалі залишаться тільки на папері, а руйнування інженерних мереж комунальних підприємств триватиме. А вже сьогодні капітальні вкла-

діння в інфраструктуру міст становлять близько 2,5 млрд грн на рік за наявності основних фондів у 500 млрд грн. Це означає, що оновити їх можна лише через 200 років!

Ті, хто зволікає зі встановленням обґрунтованих тарифів, наражають мешканців міст на небезпеку залишитися без води, каналізації та тепла, без послуг міського електротранспорту, а житлові будинки – без ліфтів і проведення ремонту. Не менш важливою є проблема кадрового забезпечення. Непрестійність роботи, фінансова нестабільність підприємств і низька оплата праці – три основні причини кадрового дефіциту. Щоб хоч трохи підняти рівень оплати праці, ЦК профспілки в 2010 році при укладенні галузевої угоди зумів переконати керівництво колишнього Мінжитлокомунгоспу й об'єднання роботодавців зберегти коефіцієнт підвищення для всіх професій на рівні 1,2 до законодавчо встановленого розміру мінімальної зарплати. Проте далеко не всюди власники підприємств, а це переважно органи місцевого самоврядування, з належною увагою ставляться до своїх колективів, які сумлінно працюють невідомо покращують їхні серйозні управлінські прорачування. Окремі керівники місцевих органів влади єдиний шлях реформування нашої галузі вбачають лише в скороченні штатів, установленні режиму неповної зайнятості та зменшенні до мінімуму зарплати працівників. Ганебне явище та суттєвий недолік у роботі всіх сторін соціального діалогу – це наявність заборгованості із зарплати. На початок цього року зарплатні борги по галузі склали 40,5 млн грн. Одним із важливих і водночас проблемним є питання охорони праці на виробництві. У процесі реформування галузі, реорганізації підприємств центральні та місцеві виконавчі органи влади поступово усунули від обов'язків щодо створення безпечних умов праці та профілактики виробничого травматизму. І хоча статистика говорить про певне зниження нещасних випадків у галузі, реальне життя показує, що травматизм та рівень захворюваності залишаються високими. Навіть за неповними даними, на підприємствах ЖКГ працюють в умовах, що не відповідають санітарним нормам, понад 25% робітників. У 2011 році сталося майже 300 нещасних випадків, у тому числі 20 зі смертельним наслідком.

– Що особливоважає у профспілковій роботі?

– Окремі закони, які прийняті останніми роками і дозволяють державним органам усе більше втручатися у внутрішні справи профспілок. Головний бій для профспілок, особливо для первинок, постійні нововведення різних держустанов щодо звітності та довідок. Майже звична справа для багатьох роботодавців – це затримка перерахування профспілці внесків спілчан і використання цих коштів на свій розсуд. Щорічно наша профспілка з цієї причини недоотримує понад 3 млн грн. Це та

ОБ'ЄДНАТИ ЗУСИЛЛЯ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ НАГАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

На початку лютого відбувся черговий пленум Профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення, на якому підбито підсумки роботи в 2011 році. Про те, чого вдалося досягти і над чим ще доведеться працювати, розповідає голова Центрального комітету профспілки Олексій Романюк.

сума, яка могла б спрямовуватися на посилення соціального захисту спілчан. Варто зазначити, що окремі власники підприємств, роботодавці дозволяють собі брутально порушувати трудове законодавство та закон про профспілки.

– Які успіхи все ж таки можна згадати?

– У ситуації, що склалася в галузі, більшість проблемних питань ЦК та інші виборні органи профспілки намагалися вирішувати шляхом узгодження позицій зі своїми соціальними партнерами. Про це йшлося на нещодавньому пленумі ЦК профспілки, присвяченому соціальному діалогу як основному інструменту в розв'язанні проблемних питань стабільної і безперервної роботи підприємств галузі та забезпечення соціальної відповідальності спілчан. За пропозицією міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України А. Близнюка, до складу колегії міністерства включено голову ЦК профспілки. У Мінрегіоні підтримано пропозицію ЦК профспілки щодо відновлення системи охорони праці в галузі та визначено чинними положення галузевої угоди на 2010–2012 роки. У 2011 році налагоджено контакти з новим соціальним партнером – Міністерством інфраструктури України. Це пов'язане з підпорядкуванням цьому міністерству міське електротранспорту. Позитивні зрушення встановленні соціального діалогу відбуваються останнім часом і на рівні об'єднань профспілок і роботодавців. Завдяки цілеспрямованій і наполегливій роботі профорганів усіх рівнів у 2011 році колективними було охоплено понад 90% підприємств ЖКГ і майже 100% працівників системи УТОС та УТОГ. На початку 2011 року ЦК профспілки вийшов з ініціативою до членських організацій ФПУ про підтримання й участь у кампанії за якість та доступне громадське обслуговування, започаткований Радою глобальних профспілок у Женеві. Цю ініціативу було підтримано керівництвом ФПУ і на VI з'їзді профспілок визначено пріоритетним напрямом роботи. У травні 2011 року Рада ФПУ затвердила і відповідну Цільову програму.

– Чи можна говорити про найближчу перспективу сталого розвитку галузі?

– Ми реальні оптимісти, тому говорити про таку перспективу доволі складно. Для нас немає нічого важливішого, ніж зберегти галузь, забезпечити беззбитковість наших підприємств, якості послуг ЖКГ і на цій основі домогтися гідних умов праці та соціальних гарантій для наших спілчан. Я впевнений, що й інші сторони соціального діалогу солідарні з нами. І тому на пленумі профспілка заклала об'єднати зусилля для подолання нагальних проблем. Адже в єдності трьох сторін соціального діалогу прихована могутня сила.

ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

Сплеск народжуваності, про який зараз говорять експерти, є тимчасовим явищем

В Україні кожна п'ята сім'я з дитиною – неповна

Демографічну ситуацію в Україні науковці харак

РАЗОМ НАС

Прогнози фахівців-демографів, хоча й не одностайні, але вражають. Песимісти пророкують катастрофічне зниження чисельності населення уже в 2025 році до 25–30 млн українців, оптимісти – науковці Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи – прогнозують до означеного терміну зниження до 43,5 млн, а в 2050-му – до 39 млн людей. І ті, й інші характеризують демографічну ситуацію в Україні як катастрофічну, а самій нації визначають статус такої, що вимирає. Може, занадто категорично?

РАЙСА ЧИРВА,
«ПВ»

СТАТУС НЕДУЖОЇ НАЦІЇ

Учені б'ють на сполох: негативні демографічні зміни стосуються не лише кількості, а й здоров'я населення. Адже сучасна демографічна криза супроводжується істотним погіршенням здоров'я людей, а це суттєво знижує середню тривалість життя. Обстеження стану здоров'я нації, якщо воно було неправді об'єктивним, засвідчило, що рівень загальної захворюваності в Україні – один з найвищих не тільки серед європейських, а й країн колишнього СРСР. За цими параметрами Україна посідає друге місце серед держав СНД. Поширюється захворюваність серед дітей та підлітків. Тепер уже навіть не постає питання про зміцнення здоров'я, аби тільки зберегти його.

Безперечно, відіграють свою роль техногенне і радіоактивне забруднення атмосфери, ґрунтів та водою. Практично кожен третій українець дихає повітрям, небезпечним для життя. І в такій ситуації на кожного мешканця нашої країни припадає лише 3 долари щорічних природоохоронних асигнувань, що в 50 разів менше, ніж у Німеччині. Отака арифметика. Якщо оперувати цифрами й надалі, можна погодитися з ученими, що Україна має статус не хворої, а вмираючої нації. На рубежі століть на охорону здоров'я одного українця витрачалися 13 доларів, а нині, в розпал кризи, цей показник намагаються не афішувати. До слова, безпосередньо в США ця цифра в тисячі разів вища – 3750 доларів.

Статус українців як недужої нації з постійним

зниженням якості життя гальмує розвиток економіки. Адже частка працездатного населення катастрофічно зменшується. А в період 2000–2005 років ситуація набула загрозливих форм: загальні втрати становили 30%, зокрема 40% серед чоловіків. Захворюваність населення впродовж останніх 10 років зростає на 38%. Медична галузь поки що тільки фіксує цю тривожну тенденцію і практично не впливає на її розвиток.

Фахівці Інституту економіки НАН України в процесі розробки прогнозу смертності населення країни до 2025 року розглядають три можливих сценарії. Умовно їх назвали песимістичним, середнім та оптимістичним. Звісно, зупинилися на середньому. За цим сценарієм зробили припущення, що все ж будуть створені умови, які

стануть на заваді подальшому погіршенню стану здоров'я українців. З'являється передумови зниження захворюваності й інвалідності, певного підвищення тривалості життя. Та цей варіант можливий при істотному зростанні життєвого рівня, поліпшенні екологічної ситуації, зміні пріоритетів української системи охорони здоров'я. Та ще й збільшенні її фінансування на 40–50%. Навряд чи це здійсненне на тлі економічних потрясінь, але, наголошу-

ють науковці, до цього необхідно прагнути.

СХИЛЯЄМОСЬ ДО МАЛОДІТНОСТІ?

Як заохотити українських жінок народжувати хоча б двох дітей? Коли Україна почала схилитись до малодітності в родинах? Фахівці стверджують, що сталося це ще за радянських часів, а нині міцно закріпилося в свідомості. Жінка зазвичай керується

ЦИТАТНИК

ЕЛЛА ЛІБАНОВА,
доктор економічних наук,
член-кореспондент НАН
України, заступник директора
з наукових питань Інституту
демографії та соціальних
досліджень НАН України

– Україна перебуває в такому стані, що їй потрібно боротися за кожну дитину, за кожне народження. Питання не в тому, що це буде додаткова людина до 47 мільйонів – питання в тому, що це буде додаткова дитина, яка компенсуватиме у віковій структурі високу частку людей похилого віку.

ЛЕСЬ ГЕРАСИМЧУК,
культуролог

– Україна не вмирає, але, на жаль, усталюється кількість населення стосовно реальних соціально-економічних, політичних і юридичних умов.

ІРИНА ПРИБИТКОВА,
провідний науковий співробітник Інституту
соціології НАН України,
доктор економічних наук,
професор

– Необхідно усвідомити, що демографія в нас не є суто українським феноменом і що подібні речі відбуваються в усіх європейських країнах. Це наслідок переходу України до нового історичного типу відтворення населення, з низькою смертністю та низькою народжуваністю, а також трансформації інституту сім'ї.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕНОМЕН

Україна серед усіх європейських країн утримує найнижчий сумарний рівень народжуваності. На зламі століть він досяг безпрецедентного рівня, якого не було в жодній країні світу – менше 1 дитини на сім'ю. Це найнижчий за весь період післявоєнної історії України рівень. Нині ситуація дещо покращилась. Показник становить 1,1 дитини на сім'ю, що порівняно з 1990 роком удвічі менше. Через низьку народжуваність та високий рівень смертності Україна за роки незалежності втратила майже 6 млн людей. Зниження рівня народжуваності призвело до того, що нині третина населення досягнула пенсійного віку. На 14 млн пенсіонерів припадає 18 млн працюючого населення, з яких тільки 7 млн трудяться в матеріальній сфері виробництва. Сьогодні Україна за часткою населення віком понад 60 років входить до тридцятки найстаріших держав, посідаючи 25/26-те місце (яке вона поділяє з Норвегією) в світовому рейтингу за цим показником. А ось показник довголіття (частка осіб віком 80 років і старше в складі літнього населення) в Україні нині в середньому на 5–6 відсоткових пунктів нижчий, ніж у таких країнах Європи, як Швеція, Франція, Іспанія.

Україна продовжує втрачати кваліфіковану робочу силу, яка знаходить тимчасовий, а згодом і постійний прихисток за кордоном

теризують як катастрофічну, а самій нації визначають статус такої, що вимирає

НЕ БАГАТО

обставинами, що її оточують. Рівень народжуваності – індикатор економічної стабільності. Підтвердження цьому – нечувана інфляція 90-х років. Люди були настільки невпевненими в собі, що не наважувалися народжувати навіть одну дитину. Жінки на рівні з чоловіками, а то й на крок попереду долучилися до економічної діяльності, прагнули зробити кар'єру, і як наслідок, у них практично не залишалось часу на материнство. Тоді експерти не зважувалися говорити, наскільки соціально-економічний розвиток держави пов'язаний з демографічним. Наскільки ці два процеси, мов сіамські близнюки, пов'язані між собою. Як тільки погіршується демографічна ситуація, країна практично втрачає перспективи соціально-економічного розвитку.

Потепління настало, коли влада почала матеріально заохочувати матерів. Справді, відтоді, як почали виплачувати одноразову допомогу, народжуваність дещо підвищилася. Та лише на короткий час. Бо, як стверджують ті, хто скористався одноразовою допомогою, цих грошей вистачає хіба що на перші півроку життя дитини, враховуючи невшпине зростання цін на дитячі товари. Тож ейфорія від державних щедрот потроху минає. Молоді сім'ї вдячні за підтримку, однак вважають,

що покладатися варто більше на власні сили.

Як свідчать соціологічні дослідження, в Україні все більше родин бажають мати лише одну дитину, а деякі взагалі не планують народжувати дітей. І все це через невпевненість у завтрашньому дні. Ніхто не дає стовідсоткової гарантії, що буде стабільна робота, достатня заробітна плата, щоб можна було утримувати родину, тож мало хто наважується навіть на одну дитину. А отже, сплеск народжуваності, про який зараз говорять експерти, є тимчасовим явищем. І якщо в людей не буде впевненості в майбутньому – і йдеться навіть не про систему соціальних гарантій, наданих владою, а про надію на стабільну роботу, стабільну зарплату, стабільний добробут тощо, кількість сімей, що мають одну дитину, з року в рік зростатиме. Адже, як не крути, основними перешкодами для народження

бажаної кількості дітей є недостатнє матеріальне забезпечення, відсутність належних житлових умов, небажання приватних структур утримувати в штаті вагітних та жінок із маленькими дітьми. Це начебто й заборонено законом, але підприємці цю заборону ігнорують.

Як наслідок, молоді сім'ї мають не більше 1–2 дітей, а для відтворення населення необхідно виховати 2–3 дитини.

Експерти вважають, що зовсім не стимулює народжуваність й ставлення українців до створення родини. Майже половина молодих людей надають перевагу так званому «цивільним шлюбом». А за кількістю розлучень Україна поступається в Європі лише росіянам.

Іще один штрих до українського феномену: кожна п'ята сім'я з дитиною – неповна, де малюка виховує один із батьків, як правило, мати. Та після обмеження пільг самотнім матерям далеко не кожна жінка наважиться народжувати.

ЧОМУ УКРАЇНА СТАЛА МАЧУХОЮ?

Демографічна картина в країні була б неповною, якби ми не згадали, скільки людей ми втратили через економічну скруту та політичну безпорадність.

ДО РЕЧІ

Наприкінці 2010 року наша країна мала рівень тривалості життя, який на 15 років нижчий, ніж у Японії, на 14,5 року нижчий, ніж у Швейцарії, на 14 – ніж в Італії. За середньою тривалістю життя населення України посідає 57-е місце у світі серед чоловіків і 45-е – серед жінок.

Середня тривалість життя японок – 86 років

За різними підрахунками, за роки незалежності батьківщину залишили 6–7 млн українців. А це потужний людський потенціал, зважаючи на те, що він представлений, як правило, особами молодого та середнього працездатного віку з високим освітнім рівнем. Еміграція стала викликом тих людей, які прагнуть гідно жити, працювати, лікуватися та відпочивати. Це відверта брехня, що на заробітки ідуть найбідніші верстви населення. Дослідження стверджують, що 58% тих, хто прагне залишити Україну, вдова ма-

ють роботу. Але за кордоном їхня праця оплачується краще, ніж на батьківщині.

Люди виїжджають у більш розвинені країни, щоб встигнути реалізувати себе ще в цьому житті. Не всім, звичайно, вдається здолати численні бюрократичні й інші перешкоди. Однак бажання вижити сильніше за будь-які перешкоди.

От і виходить, що Україна продовжує втрачати кваліфіковану робочу силу, яка знаходить тимчасовий, а згодом і постійний прихисток за кордоном.

У спеціальній доповіді Уповноваженого з прав людини наводилися кричущі показники експертної оцінки, яка свідчить, що через виїзд наукових та висококваліфікованих спеціалістів втрати України становлять понад 1 млрд доларів на рік.

Що станеться, коли в наших співвітчизників з'явиться більше можливостей для легальної міграції? Скільки мільйонів осіб недорахуються демографічні інституції? Сподіваємося, що цю хвилю можна зупинити закликами до патріотизму, поки що марно.

На думку експертів, масштаби міграційних втрат зменшуються, однак дуже й дуже повільно. Але вони запевняють, що ми на порозі позитивного сальдо. Та ці ж масштаби настільки мізерні, що істотно вплинути на динаміку чисельності населення країни жодним чином не можуть. А щоб цю динаміку зрушити, стверджують фахівці демографічних інституцій, потрібно не так уже й багато: стимулювання народжуваності, поліпшення медичного обслуговування, охорони й оплати праці, побутових умов, поширення здорового способу життя, створення широкій мережі державних та недержавних служб соціальної допомоги. А також бажання українців примножувати націю.

ДОВІДОМА

ОСНОВНІ МОМЕНТИ ПРОГРАМИ

Ідея співпраці у сфері вирішення трудових спорів виникла в рамках проекту «Діалог на ринку праці в Україні», що реалізовували в Україні шведські організації соціальних партнерів з 2004 по 2010 роки. У центрі його уваги були питання вирішення трудових спорів як зворотного боку «медалі» соціального діалогу, колективні переговори та угоди, регулювання ринку праці соціальними партнерами шляхом спільної відповідальності за економічний розвиток і ситуацію, у тому числі й оплату праці.

Унаслідок попередньої плідної співпраці за ініціативи та клопотання профспілок, НСПП, роботодавців було вирішено створити й «запустити» окремий проект, у рамках якого проаналізувати слабкі сторони системи розв'язання конфліктів на українському ринку праці, а шведська система розглядалася б як орієнтир у європейському контексті. Відтак ми працюватимемо над реалізацією нового шведсько-українського проекту «Вирішення трудових спорів в Україні». Він має зробити необхідний внесок у забезпечення сталості результатів допомоги у сфері ринку праці.

Ідея проекту передбачає безпосередню участь організації соціальних партнерів в усіх проектних заходах. Для цього в Україні буде створено Наглядову раду, до якої увійдуть представники НСПП, МІ, ФПУ, ФРУ і яка буде консультативним органом, що ухвалюватиме рішення в межах проекту.

Група експертів діятиме в рамках проекту і розроблятиме нову модель системи вирішення трудових спорів в Україні, а також розгляне питання приведення відповідних українських законів і правових норм до європейських стандартів.

Партнери досягли домовленості про те, що європейські стандарти слід розуміти так:

Група експертів діятиме в рамках проекту і розроблятиме нову модель системи вирішення трудових спорів в Україні.

1. Роботодавці та профспілки відіграють важливу роль у двосторонніх переговорах до того, як спеціалізована державна служба або суд остаточно залагодять спір.

2. Існує чітке визначення типів спорів. Певний тип спорів передбачає відповідну систему правил і засобів його вирішення.

3. Система вирішення спорів ґрунтується на простих процедурах з мінімально можливою кількістю рівнів. Це сприяє швидкому й ефективному залагодженню спорів та ін.

У рамках проекту шведські фахівці навчатимуть членів групи експертів і готуватимуть їх до виконання покладених на неї завдань. Шведські спеціалісти не лише передаватимуть усі свої знання та навички, а й намагатимуться запровадити ефективні форми законодавчої роботи.

13 лютого 2012 року Національна служба посередництва і примирення України (НСПП) і Національна служба посередництва Швеції уклали Угоду про впровадження шведсько-українського проекту «Вирішення трудових спорів в Україні».

НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

ДНЯМИ У КИЄВІ СТАРТУВАВ ШВЕДСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЕКТ «ВИРІШЕННЯ ТРУДОВИХ СПОРІВ В УКРАЇНІ»

У презентації проекту взяли участь посол Королівства Швеції в Україні Стефан Гуллґрен, заступник генерального директора – старший радник з правових питань Національної служби посередництва Швеції Курт Еріксон, радник заступника міністра соціальної політики України Василь Надрага, голова Національної служби посередництва і примирення України Олександр Окіс, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, керівник апарату ФПУ Зоя Васильова, а також представники Трудового суду Швеції, Федерації роботодавців України, Міжнародної організації праці та інших сторін соціального діалогу.

Основна мета цього грандіозного проекту – розбудова нової української моделі ефективного вирішення трудових спорів, що ґрунтуватиметься на найкращих європейських стандартах і практиці, з урахуванням шведської системи як орієнтиру.

Відкриваючи захід і вітаючи присутніх, голова Національної служби посередництва і примирення Олександр Окіс висловив сподівання щодо реалізації найближчим часом спільних планів української та шведської сторін у розробленні нової моделі вирішення трудових спорів в Україні.

КОМЕНТАР

СЕРГІЙ КОНДРЮК, ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ФПУ:

– Конкуренсна економіка, соціальний прогрес мають базуватися на суспільному порозумінні, а це краще – суспільній згоді. Найдієвішим механізмом побудови соціального миру є соціальний діалог – вища форма соціального партнерства. Завдяки шведським колегам ми набули дуже цікавого досвіду щодо розбудови колективно-договірних відносин іще під час реалізації попереднього проекту, який тривав упродовж кількох років. Набуті знання та досвід ми вже використали на практиці, зокрема, готуючи версії Трудового кодексу в частині колективно-договірних відносин. Також ФПУ звернулася до Уряду та роботодавців з ініціативою (її підтримав віце-прем'єр-міністр – міністр соціальної політики України Сергій Тігіпко) щодо формування стратегічних завдань. Так, ми запропонували створити спільний стратегічний документ з робочою назвою «Дорожня карта розвитку України в топ-20». Це амбітна мета, яка ставить завдання діагностики реальної ситуації в країні та визначення консолідованих завдань на цьому шляху. Україна, безперечно, має власний досвід дій у конфліктних ситуаціях, однак він поки що недостатньо позитивний. Ми впевнені, що, спираючись на попередній досвід реалізації шведського проекту в Україні, ми маємо великі шанси віднайти нові форми та методи розв'язання спорів і конфліктів.

«Шведська сторона має значний досвід у вирішенні конфліктів та розвитку соціального діалогу. Тож ми маємо спільно визначити проблеми, що потребують урегулювання та можуть бути вирішені завдяки реалізації проекту», – наголосив посол Королівства Швеції в Україні Стефан Гуллґрен.

Відповідно до домовленості зацікавлених сто-

рін проект «Вирішення трудових спорів в Україні» упроваджуватиметься за двома основними напрямками: законодавча ініціатива та нарощування інституційного потенціалу. Щодо законодавчої ініціативи має виступити група експертів, аби сприяти адаптації законодавства до стандартів ЄС. В її основу буде покладено нову модель вирішення

трудова спорів в Україні, що передбачає внесення необхідних змін до законодавства, а також корегування ролі та повноважень НСПП.

Наступна складова проекту – нарощування інституційного потенціалу зацікавлених сторін, здебільшого НСПП, у сфері трудових спорів. Йдеться про такі питання, як надійна статистика щодо колективних договорів і спорів, сприяння ефективному формуванню заробітної плати, виконання мандата, координація зусиль і співпраця між іншими зацікавленими сторонами, підготовка посередників та арбітрів.

У ході зустрічі обговорювалася низка питань, серед яких, зокрема, робота НСПП та її відділень в АР Крим і областях щодо вирішення колективних трудових спорів, запобігання їх виникненню, сприяння розвитку соціального діалогу, вироблення узгоджених позицій із розвитку соціально-економічних і трудових відносин в Україні; розроблення концепції запровадження оптимальної моделі врегулювання колективних трудових спорів (конфліктів), гармонізація національного законодавства зі стандартами МОП та ЄС, підвищення рівня правової культури учасників соціально-трудова відносин тощо.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
АННА РЕПІЧ
«ПВ»

НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ

РЕОРГАНІЗАЦІЯ – ВИРОК

За роки незалежності України в Держгірпромнагляді 8 разів відбувалося структурне реформування, він періодично підпорядковувався то Міністерству праці (нині Міністерство соціальної політики), то Міністерству надзвичайних ситуацій. Як правило, щоразу якість відповідного нагляду знижувалася, послаблявся контроль за дотриманням законодавства в сфері охорони праці, що спричиняло виробничі аварії і збільшення кількості травм та людських жертв на виробництві. Кожна така реорганізація призводила до додаткових витрат державних коштів та зниження соціальної захищеності працівників.

Як наслідок, уже протягом 2011 року через обмеження чисельності та доступу інспекторів Держгірпромнагляду до підприємств кількість перевірок зменшилася на 18%, зупинок виробництва через порушення норм безпеки – на 13%. На роботі загинули 685 працівників, що на 41 особу більше, ніж у попередньому році.

Учасники круглого столу зазначили, що ініційоване Міністерством чергове адміністративне об'єднання функцій державного нагляду в сфері праці, охорони праці, гірничого нагляду і промислової безпеки з необрінтованою зміною підпорядкування цих служб не забезпечить гарантованого підвищення ефективності нагляду, позитивного впливу на рівень безпеки праці, соціального захисту працівників. А проекти актів щодо реформування державних органів нагляду розроблялися без детального фахового вивчення можливих негативних наслідків такого реформування, відповідності міжнародним актам, національним умовам, сучасним проблемам у сфері праці. Виконання завдань із забезпечення прав громадян на працю та безпечні її умови потребує посилення взаємодії на місцевому рівні з профспілками, які мають своїх представників практично на всіх підприємствах із численними трудовими колективами.

ПІДСУМКИ РОБОТИ

ОСНОВНІ МОМЕНТИ УХВАЛЕНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ

Учасники круглого столу констатували, що в Україні в умовах неординарного та тривалого реформування державного нагляду в сфері праці, обмеження доступу інспекцій до об'єктів перевірок спостерігаються поширення нелегальної зайнятості та випадків виплати зарплат «в конвертах», зниження рівня безпеки праці на виробництві, зростання кількості профзахворювань, істотні недоліки в розслідуванні й обліку нещасних випадків на виробництві, їх масове приховування та зниження соціального захисту. Також вони наголосили, що зазначені проблеми носять характер національної безпеки України в сфері соціальної

політики, збереження та розвитку національного трудового потенціалу, подолання кризових суспільних явищ, гальмують здійснення реальних економічних реформ. Учасники круглого столу вважають за необхідне провести в 2012 році семінар-тренінг профспілкових кадрів, інспекторів, активістів із запрошенням соціальних партнерів, присвячений питанням посилення впливу профспілок на прийняття рішень роботодавцями й урядовими структурами щодо дотримання трудових прав, безпеки праці і здоров'я працівників, використання міжнародного досвіду розвитку соціального діалогу в цій сфері.

«Перспективи об'єднання наглядових повноважень державних органів у сфері праці, його впливу на рівень безпеки і захищеність працівників» – під такою назвою 15 лютого в Федерації профспілок України було проведено круглий стіл. Обговорювалась низка питань, зокрема проекти указів Президента України і пропозиції сторін соціального діалогу щодо реформування органів державного нагляду в сфері праці.

НЕ МОЖНА БУДУВАТИ БІЗНЕС НА КРОВІ

У заході взяли участь заступник Голови ФПУ Сергій Українець, голова Державної інспекції України з питань праці Андрій Черкасов, голова Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України Олександр Хотова, експерт Міжнародної організації праці Жюакін Нунеш, представники органів виконавчої влади, наукових установ, організацій роботодавців та ін.

Учасники круглого столу висловили занепокоєння негативними тенденціями в питанні дотримання законодавства про працю та охорону праці в Україні.

Так, за інформацією департаменту охорони праці ФПУ, сьогодні в Україні порушуються права мільйонів працівників. Понад

200 млрд грн зарплати (половина офіційного фонду оплати праці) виплачується без сплати податків і пенсійних внесків.

Україна має одну з найгірших позицій щодо дотримання права на безпечні умови праці. Так, показник виробничого травматизму залишається одним з найвищих в Європі, а рівень травматизму зі смертельними наслідками за останні два роки зріс. Поширюється захворюваність і смертність від професійних хвороб, десятки тисяч випадків виробничого травматизму приховуються, а значна частина зареєстрованих – безпідставно переводиться до категорій, не пов'язаних із виробництвом.

Усе частіше спостерігаються факти розслідування нещасних випадків без залучення представ-

ників професійних спілок та безпідставних звинувачень самого потерпілого. Про легкі травми практично взагалі не повідомляється. Зазначене вкрай негативно впливає на соціальний захист потерпілих від нещасних випадків на виробництві та сімей загиблих.

Під тиском представників бізнесу держава продовжує обмежувати повноваження Держгірпромнагляду і Держпраці в проведених перевірок, метою яких є захист конституційних прав громадян на життя, здоров'я та працю. За словами Сергія Українця, такі обмеження запроваджено спочатку постановою уряду від 21 травня 2009 року № 502, а згодом – Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) в сфері господарської діяльності» всупереч чинним в Україні

конвенціям Міжнародної організації праці № 81 і 129, якими встановлено право інспекторів відвідувати підприємства без будь-яких обмежень у будь-який час доби та здійснювати необхідні дії.

Крім того, Верховна Рада України, змінивши в 2011 році ст. 19 Закону України «Про охорону праці», більш ніж у 10 разів знизила рівень обов'язкових видатків роботодавця на охорону праці, тобто на запобігання виробничому травматизму.

За словами голови Державної інспекції праці Андрія Черкасова, з усіх підприємств, перевірених Держгірпромнаглядом і їхньою установою, лише 15–20% одних і тих самих. «Перетинів у тому, що ми перевіряємо, практично немає. Тобто, об'єднати нас для чого? Щоб дещо скоротити адміністративний апарат? Я думаю, що реорганізація затягнеться на півроку-рік і нічого не дасть», – зазначив Андрій Черкасов.

А от голова Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України Олександр Хотова вважає, що реформування системи державного нагляду потрібне, але воно має бути виваженим, а не механічним. Однак, наскільки це можливо в нашій країні, залишається запитанням риторичним.

“

Федерація профспілок України занепокоєна негативними тенденціями в сфері нагляду за дотриманням законодавства про працю в Україні, спробами через зміни до законодавства значно обмежити інспекційні можливості відповідних державних органів, мотивуючи це економічними урегулюванням.

Сьогодні як ніколи необхідно зберегти дієву, впливову систему нагляду (контролю) за охороною праці та не допустити її руйнування. Нині ані МОП, ані конвенція, яка дозволяє інспекторам в будь-який час зайти на підприємство з перевіркою, не цікавить роботодавців та їхню охорону, яка про міжнародні норми й не чула! Таким чином на один рівень поставлено, з одного боку, безмежну свободу підприємницької діяльності, а з іншого – життя, здоров'я, долю родини. Зарди економічної вигоди жертвувати людиною – це аморально, незаконно. Так не має бути!

СЕРГІЙ УКРАЇНЕЦЬ, ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ФПУ

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
АННА РЕПІЧ, «ПВ»

ЗАКОНОМ ПЕРЕДБАЧЕНО

ХТО Є ПЛАТНИКОМ ЄДИНОГО ВНЕСКУ

Чи є фізична особа-підприємець, яка сама себе забезпечує роботою, платником єдиного соціального внеску та яким законодавством це регламентовано?

Галина ДІГТЯР,
м. Луцьк

Платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування визначені статтею 4 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Зокрема, відповідно до пунктів 2 та 3 частини першої статті 4 вказаного Закону платниками єдиного внеску є: – працівники – громадяни України, іноземці (якщо інше не встановлено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України) та особи без громадянства, які працюють на підприємств,

в установах та організаціях, в інших юридичних осіб, у фізичних осіб – підприємців, у фізичних осіб, які забезпечують себе роботою самостійно, та в інших фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством; – фізичні особи, які виконують роботи (надають послуги) на підприємствах, в установах та організаціях, в інших юридичних осіб чи фізичних осіб – підприємців або осіб, які забезпечують себе роботою самостійно, за цивільно-правовими договорами.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

УМОВИ ПРИЗНАЧЕННЯ ПЕНСІЇ ЗА ВІКОМ

У цьому році мені виповнюється 55 років, загальний стаж роботи – 24 роки. Чи буде мені призначена пенсія за віком, якщо я не маю 30 років стажу?

Олена БОБЧИНА,
м. Севастополь

Згідно зі ст. 26 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі – Закон № 1058) пенсія за віком призначається після досягнення віку 60 років та наявності страхстажу не менше 15 років.

Для жінок пенсійний вік із 55 до 60 років підвищується поступово – на 6 місяців кожні півроку, починаючи з 01.10.2011 року. Зокрема передбачено, що до досягнення 60 років право на пенсію за віком мають жінки 1961 р. народження і старше після досягнення ними такого віку:

- 55 років – які народилися до 30.09.1956 р. включно;
- 55 років 6 місяців – які народилися з 01.10.1956 р. по 31.03.1957 р.;
- 56 років – які народилися з 01.04.1957 р. по 30.09.1957 р.;
- 56 років 6 місяців – які народилися з 01.10.1957 р. по 31.03.1958 р.;
- 57 років – які народилися з 01.04.1958 р. по 30.09.1958 р.;
- 57 років 6 місяців – які народилися з 01.10.1958 р. по 31.03.1959 р.;
- 58 років – які народилися з 01.04.1959 р. по 30.09.1959 р.;
- 58 років 6 місяців – які народилися з 01.10.1959 р. по 31.03.1960 р.;
- 59 років – які народилися з 01.04.1960 р. по 30.09.1960 р.;
- 59 років 6 місяців – які

народилися з 01.10.1960 р. по 31.03.1961 р.;

60 років – які народилися з 01.04.1961 р. по 31.12.1961 р.

Разом з тим, відповідно до п. 7-2 прикінцевих положень Закону № 1058 у період до 01.01.2015 року жінки можуть вийти на пенсію і при досягненні 55 років, але за двох умов: наявності страхстажу не менше 30 років і звільнення з роботи. У такому випадку розмір їх пенсії, обчислений відповідно до ст. 27 та з урахуванням вимог ст. 28 Закону № 1058, буде зменшений на 0,5% за кожний повний чи неповний місяць дострокового виходу на пенсію. Зменшення розміру пенсії за віком застосовується протягом усього періоду отримання пенсії незалежно від її виду.

Приміром, 20.10.2011 р. жінці виповнюється 55 років (1956 р. н.). Згідно зі ст. 26 Закону № 1058 її пенсійний вік – 55 років 6 місяців, тобто вона матиме право на пенсію з 20.04.2012 року. Проте, якщо вона має 30 років страхстажу та звільниться з роботи, пенсія за віком може бути призначена з 21.10.2011 р. зі зменшенням її розміру на 3%.

У разі, якщо жінка, якій достроково призначено пенсію, до досягнення віку, передбаченого

ст. 26 Закону № 1058, працювала, виплата дострокової пенсії на час роботи припиняється. У такому випадку після досягнення віку, передбаченого ст. 26 цього Закону, відсоток, на який зменшено розмір пенсії, переглядається з урахуванням кількості повних місяців страхстажу, набутого за період роботи після дострокового виходу на пенсію. Відсоток, на який було зменшено розмір пенсії, також може бути переглянуто з урахуванням відповідної кількості повних місяців страхового стажу, якщо особа після досягнення пенсійного віку продовжує працювати і відмовилася від отримання пенсії.

Приміром, у зазначеному вище випадку, через два місяці після призначення пенсії жінка працювала. Протягом наступних чотирьох місяців до досягнення її законного пенсійного віку (55 років 6 місяців) пенсія в період роботи не виплачуватиметься. Після досягнення пенсійного віку розмір пенсії буде переглянуто з урахуванням того, що жінка протягом чотирьох місяців не отримувала пенсію (4 міс. x 0,5% = 2%), і пенсія виплачуватиметься уже зі зменшенням розміру не на 3, а лише на 1%. Проте, якщо після досягнення пенсійного віку жінка працюватиме і це протягом двох місяців не отримуватиме пенсію, то пенсія буде перерахована і виплачуватиметься надалі вже в повному обсязі, тобто без зниження її розміру.

Якщо особи, які досягли пенсійного віку, не

мають необхідного страхового стажу (15 років), то права на трудову пенсію вони не матимуть. Таким особам призначається державна соціальна допомога відповідно до ЗУ «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам» (при досягненні чоловіками віку 63 роки, жінками – 58 років; починаючи з 01.10.2011 р. для призначення соціальної допомоги вік жінок також підвищуватиметься на 6 місяців кожні півроку до 63 років).

На запитання автора листа слід відповісти позитивно: так, пенсія за віком буде призначена виходячи із стажу роботи 24 роки та з урахуванням заробітку, який обчислюватиметься за даними персоналізованого обліку страхових внесків. Що стосується 30 років страхстажу, то такий період необхідний для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі на рівні прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність. Після призначення дострокової пенсії можна працювати на будь-якій роботі, оскільки це законодавством не забороняється. Однак на період роботи до досягнення встановленого пенсійного віку виплата дострокової пенсії буде припинено і поновлено після досягнення пенсійного віку, передбаченого статтею 26 зазначеного вище Закону.

ВОЛОДИМИР МАКСИМЧУК,
ЗАВДУВАЧ ВІДДІЛУ
ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНОГО
ЗАХИСТУ ФПУ

ОБРАХУВАННЯ СТАЖУ

НАВЧАННЯ У ВІЙСЬКОВОМУ ВИШІ ТА ДЕРЖСЛУЖБА

Чи зараховується до стажу державної служби період навчання курсанта у вищому військовому навчальному закладі?

Олег БЕЗРУКІЙ,
м. Пологи,
Запорізька обл.

Посади й органи, час роботи в яких зараховується до стажу державної служби, визначено Порядком обчислення стажу державної служби, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України (далі – Порядок) від 03.05.1994 № 283. Відповідно до пункту 3 Порядку до стажу державної служби включається час військової служби у Збройних силах та інших військових формуваннях.

У листі Головного управління державної служби України від 10.02.2000 № 31/723

роз'яснено, що до стажу державної служби зараховуються всі види військової служби у Збройних силах та інших військових формуваннях України

й колишнього СРСР, визначені статтею 2 Закону «Про військовий обов'язок і військову службу». Згідно з пунктом 4 статті 2 зазначеного Закону, одним із видів військової служби є військова служба (навчання) курсантів (слухачів) вищих військових навчальних закладів, а також вищих навчальних закладів, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки.

Підставою для зарахування до стажу державної служби часу військової служби є запис у військовому квитку про період проходження військової служби.

ДО ВІДОМА

Підвищення пенсійного віку не стосується тих жінок, які працюють на роботах із шкідливими та важкими умовами і мають право на пенсію на пільгових умовах та за вислуги років. І після 1 жовтня 2011 року ці пенсії призначатимуться при досягненні пенсійного віку, визначеного статтями 13, 54, 55 Закону «Про пенсійне забезпечення». Тобто для них пенсійний вік не змінюється.

ТРУДОВИЙ КОНФЛІКТ

ЯК ПРОЖИТИ НА 400 ГРИВЕНЬ ЗАРПЛАТИ?

Трудовий колектив збагачувальної фабрики «Новопавлівська» 15 лютого звернувся до тодішнього віце-прем'єр-міністра Андрія Клюєва із проханням про допомогу. Люди у відчай, адже їхня заробітна плата на місяць становить від 300 до 400 гривень.

Задорученням трудового колективу збагачувальної фабрики «Новопавлівська» (м. Красний Луч Луганської області) голова первинної профспілкової організації Світлана Харченко надіслала телеграму тодішньому першому віце-прем'єр-міністрові України Андрію Клюєву із проханням допомогти вирішити проблему колективу фабрики, призначити зустріч на урядовому рівні для врегулювання конфлікту між власником і трудящими.

У листі йдеться про те, що після того як гірничозбагачувальну фабрику «Новопавлівська» взяла в оренду компанія ПрАТ «ГЗФ «Краснолуцька» (договір підписано 6 липня 2009 року), трудовий колектив перебуває на межі виживання. З двох із половиною років оренди фабрика працювала максимум рік, а з понад 150 працівників колективу залишилося тільки 93.

700 тис.
тонн вугілля на рік

може переробляти ГЗФ «Новопавлівська», яка спеціалізується на збагаченні родового енергетичного вугілля.

дені до убогості», – коментує ситуацію профспілковий лідер підприємства.

Трудовий колектив у розпачі, знайти іншу роботу в невеликому шахтарському місті Красний Луч дуже важко. «На фабриці працюють професіонали своєї справи, які мають великий стаж. Люди готові й хочуть працювати. Але схоже, що позиція власника полягає в тому, щоб зробити умови праці такими нестерпними, аби колектив розійшовся сам, – розповідає Світлана Харченко. – Нам уже відмовлено у такій нагальній необхідності, як лазня».

Критична ситуація на підприємстві обговорювалася на зборах трудового колективу, у яких брали участь голова Краснолуцької територіальної організації Укрвуглепрофспілки Славик Кубарев і правовий інспектор теркому Алла Резнікова. Було ухвалено рішення звернутися за допомогою до першого віце-прем'єр-міністра України Андрія Клюєва. Якщо не вдасться вирішити проблеми, що накопичилися, трудовий колектив вимагатиме розірвати договір про оренду.

Звернутися до керівництва Кабінету людей змусила бездіяльність українських чиновників, адже лише у 2011 році вони тричі зверталися до Луганського обласного відділення Фонду держмайна України, до керівництва Фонду в Києві, до прокуратури, Міненергетичного департаменту. Але результат – нульовий.

ЗА ІНФ. ПРЕС-СЛУЖБИ ЦК ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

КРИЗА ВИРОБНИЦТВА

В УКРАЇНІ МАЙЖЕ ЗНИЩЕНО ФАРФОРОВУ ГАЛУЗЬ!

Тільки за 2006–2008 роки припинили своє існування та розібрали на металобрухт 5 підприємств Житомирщини із виробництва фарфорового посуду. Тим часом історія діяльності деяких із них налічує понад 200 років. Безцінні витвори майстрів опинилися на базарах і полицях магазинів.

ДО ВІДОМА

Сумський фарфоровий завод збудований 1964 року, а вже у травні 1965 року в продаж надійшла перша продукція фарфорових виробів. Упродовж усіх років роботи підприємство постійно розширювало свої виробничі потужності, щороку нарощуючи обсяги випуску продукції. 150 найменувань фарфорової продукції налічує виробництво ПАТ «Сумський фарфоровий завод», серед яких, зокрема, чашки чайні з блюдцями; чашки кавові з блюдцями; кавові сервізи; тарілки мілкі та глибокі тощо.

Фарфорова продукція підприємства користується попитом практично у всіх сферах народного господарства. Її асортимент постійно змінюється, адже враховуються попит і побажання покупців, а також кон'юнктура ринку.

Тим часом виробники сумського фарфору відповідають усім ГОСТам. Підприємство має підтверджений сертифікат відповідності, а головним своїм критерієм вважає якість та екологічну безпеку для користувачів.

Підприємство має високу конкурентоспроможність, а головним своїм критерієм вважає якість та екологічну безпеку для користувачів.

соку проектну потужність, адже за радянських часів тут випускалося близько 16 млн зразків виробів.

Основною причиною нинішнього занепаду підприємства є ціна на газ, який у собівартості продукції становить 30%. Упродовж 2011 року ціна на нього зросла майже на 45%. Це негативно позначилося на економічних показниках: завод заборгував постачальникам, не виплачується вчасно заробітна плата, немає чим розраховуватися за енергоресурси.

Останнє підприємство України, що виготовляє фарфоровий посуд, негайно потребує державної підтримки. Забезпечення держзамовлень, коригування ціни на газ тощо змогли б урятувати унікальне підприємство і зберегти роботу 640 працівників.

ОЛЬГА ЩЕРБА,
ЗАВІДУВАЧ ВІДДІЛУ ІЗ ЗАХИСТУ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ ТРУДЯЩИХ СУМСЬКОЇ ОБЛПРОФРАДИ

ТАКИЙ Я ФРУКТ!

ДРАКОНІВ ПЛІД

Це друга назва плоду кактуса, пітахай. А такі справді трохи скидається на дракончика, і це при тому, що екзотичний фрукт дуже гарний на вигляд!

Існують три види кактусів. Два з них дають плоди яскраво-рожевого кольору, чия м'якоть може бути білою або червоною. У третього виду плоди жовтого, жовтогарячого чи кремового кольору. Всі вони мають дещо видовжену форму та зеленкуваті, схожі на луску, листочки. Плід розрізають навпіл і ложкою виймають здебільшого білу м'якоть, суцільно вкриту зернятками на кшталт макових, які також їстівні. Смак у плоду дракона дуже легкий та освіжаючий,

м'якоть містить багато води, тож цим добре компенсується той факт, що плід позбавлений якогось певного, добре вираженого смаку. Їсти фрукт краще в охолодженому вигляді. Приємно, що за низького вмісту калорій цей екзот буквально нашпигований вітамінами (найбільше вітаміну С) та антиоксидантами, які уповільнюють процес старіння. Більше того, попри свою «грізну» назву, драконів плід допомагає здолати чимало захворювань.

ЕСКАРГО

НАРОДЖЕНИЙ ПОВЗАТИ

Що це таке: ні риба, ні м'ясо? Правильно, слимак. Або ескарго – так витончено називають слимака у Франції. На смак трохи схоже на гриби, на вигляд – ніби морепродукти.

Насправді слимаки цілком сухопутні істоти і при цьому, на кшталт устриць, мідій та інших морських мешканців, є делікатесом і пречудовою закускою. Радше за все, коли професор Преобрженський з роману «Собаче серце» під час трапези просив доктора Борментеля заїдати неодмінно гарячим, то мав на увазі саме ескарго. Виноградні слимаки повзають по всій Європі, Америці, Африці. І на жаль, не просто так, а завдяючи неабиякої шкоди зеленим насадженням, надто виноградарникам, бо природа створила їх істотами ненажерливими. Мабуть, ця обставина й спонукала людину якомусь помститися слимакам за нищення врожаю,

тож вона вирішила цих ворогів... з'їдати. Спочатку їла сирими, далі навчилася підсмажувати на вогнищі, а згодом розробила чимало різних прийомів приготування слимаків. І в усі століття перекопувалася, як це смачно! Знову-таки Франція – попереду планети всієї: щороку французи з'їдають 600 млн особин. Запеченого в тісті слимака вони й називають ескарго. Славетний шведський натураліст Карл Лінней у найменших деталях вивчив виноградних слимаків, давши їм навіть власне ім'я – Helix pomatia Linne. Тож якщо побачите в меню ресторану чи на упаковці в магазині позначку H.P.L., уже добре знатимете, про що йдеться.

«КАВАЛОК» ІСТОРІЇ

Кава... Хоч як намагалися в ранньому середньовіччі, надто в мусульманських країнах, позбутися цього «відьмацького зілля», воно не зникло з людського побуту. І плантації невисоких дерев із темно-зеленими листями і квітами, схожими на жасмин, що мають такий приємний запах та дають життя червоним чи чорно-синім плодам, у м'якоті яких визрівають славетні кавові зерна, врешті-решт, огорнули землю стрічкою завширишки в 5 тисяч кілометрів.

У 70 країнах вирощують каву, в 50 – виробляють. Той, хто в міру споживає цей дивовижний ароматний напій, ніколи не скаржиться на здоров'я: кава позбавляє головного болю, поліпшує обмін речовин, прискорює реакцію, допомагає яскравіше сприймати дійсність. І до речі, лікує деякі хвороби.

ГІРКА Й СОЛОДКА, МОВ ЖИТТЯ...

“
Сречі, варті того, аби зберігати їм вірність. Приміром, кава...
Дж. Голсуорсі

Спочатку зі своєї історичної батьківщини – Центральної Африки – кава перебралася на Близький Схід, до Індії та Центральної Азії. Вважається, що до Європи кавові зерна завіз німецький натураліст Беллус. Першу чашечку в Італії приготував 1626 року посол папи Римського П'єтро делла Валле, англіїців привчила до кави якась прекрасна гречанка, що вирвалася з турецького полону і чие ім'я лишилося невідомим; Францію 1646 року осясналив аристократ де ля Рош, який

привіз додому смажені кавові зерна, а заодно й спеціальну металеву каструльку для приготування напою. Про завоювання кавою Австрії наша газета вже писала. Хоча світ поступово, країна за країною, гідно опинив кавовий напій, історія розпорядилася так, що до Європи й Америки надходили лише зерна, а монополістом поставок стали арабські країни зі своїм центром експорту – Мохо (звідси назва кращих сортів – мокко). І вони ревностежили, аби жодне дерев-

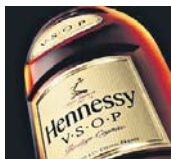
це не потрапило до іноземців. Тому голландські купці мусили... викрасти кілька кавових дерев, а в них самих одне-єдине деревце «прихопив» якийсь хвацький француз. У 1872 році почався прикордонний конфлікт між французькою та голландською Гвіаною, і як третейського суддю запросили полковника з Бразилії Франциско де Мело Палета. Він також мріяв про власну плантацію кави, але знав, що спроба вивезти хоча б один смаженець каряться в на смерт. Та в

красеня-військового закохалася дружина місцевого губернатора – й на прощання піднесла полковнику пишний букет, де серед великих яскравих квітів було майстерно заховано тонкі голочки кавового дерева. Так у передмісті Ріо-де-Жанейро з'явилася плантація, що покляла початок переможній ході Бразилії й інших латиноамериканських країн на світовому ринку кави. І недаремно на центральній площі Сан-Пауло стоїть оригінальний пам'ятник – бронзове кавове деревце, символ багатства країни.

NOTA BENE

СЕКРЕТИ КОНЬЯЧНОЇ ЕТИКЕТКИ

Слово Cognac нікого не здивує, а що таке, приміром, Grande Champagne? Це вказівка на кращий субрегіон Коньяка (тобто міста у Франції), можна сказати, на серце виробничої зони.

Тут такий благодатний ґрунт, що вирощений у цій місцевості виноград передає зробленим із нього спиртам багатющий і витончений букет, здатний до довгої витримки в дубових діжках. До речі, своїм золотаво-брунатним кольором напій та-

кож зобов'язаний дереву. Витримку обмежують 60 роками, бо надалі якість спирту погіршується. Етикетка не може не повідомляти про такий важливий показник, як вік напою. Проблема лише в тому, що зазвичай у коньяках змішують спирти

різних років. За узвичаєним правилом, на етикетці вказується вік наймолодших спиртів. Літери V.S (Very Special) означають витримку не менше двох років, V.S.O.P (Very Superior Old Pale) – не менше чотирьох. XO – скорочення від Extra Old, що слід читати, як «кс О»: не менше шести років. Приміром, коньяк Хеннесі VSOP містить 60 коньячних спиртів різного віку з винограду, вирощеного в регіоні Коньяк, з витримкою до 25 років.

На етикетці знайдемо й багато інших позначок, які часто включають слово «золото» французькою чи англійською, а також імена славетних фундаторів французьких коньячних домов чи, скажімо, предків власників господарства. І наостанок така порада: не слід заїдати коньяк лимоном, бо цей фрукт убиває тонкий післясмак елітного напою.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»

ВІЛЬНА БОРТЬБА

17 НАГОРОД КИЇВСЬКОГО ГАТУНКУ

У столицному Палаці спорту відбувся традиційний, уже 18-й Міжнародний турнір з вільної та жіночої боротьби, присвячений видатним українським борцям і тренерам. Цього року в змаганнях узяли участь 289 учасників із 19 країн світу.

Українські борці загалом здобули 17 нагород. На рахунок чоловіків – дев'ять медалей, із яких три «золоті». На найвищу сходинку п'єдесталу пошани зійшли Євген Хавілов (до 60 кг), Андрій Стаднік (66 кг) і Валерій Андрійцев (96 кг). Другими у своїх категоріях фінішували Василь Федоршин (60 кг) та Алєн Засєєв (96 кг). «Бронзою» поповнили скарбничку збірної України Микола Айвазян (55 кг), Андрій Квятков-

ський (66 кг), Андрій Нагорний (66 кг) та Олександр Хоцянівський (120 кг). Жінки здобули вісім нагород: п'ять срібних і три бронзові. Програла у фіналах «золота медалістка» Олімпіади-2004 Ірина Мерлені (48 кг), Юлія Благіна (51 кг), Наталія Сінішнін (55 кг), Юлія Малік (59 кг) та Юлія Остапчук (63 кг). «Бронзу» вибороли Людмила Балушка (48 кг), Олександра Когут (51 кг), Оксана Ващук (72 кг).

ВЕЛОСПОРТ

«БРОНЗОВИЙ» РОЗГІН КАЛІТОВСЬКОЇ

У Лондоні завершився останній етап Кубка світу з велотреку. Змагання проходили на новому велодромі, який спеціально збудували до Ігор XXX Олімпіади в 2012 році.

Зазвичай такі змагання приймає Манчестер, але напередодні літньої Олімпіади було вирішено перенести турнір до Лондона, щоб спортсмени мали можливість випробувати новий олімпійський трек.

У скретчі на 10 км (вид групової гонки, в якій беруть участь до 24 гонщиків, переможцем стає велосипедист, який першим перетнув фінішну лінію) на третю сходинку п'єдесталу пошани піднялася бронзова призерка Пекінської Олімпіади українка Леся Калітовська.

БІАТЛОН

ВИЗНАЧЕНО СКЛАД НА ЧС

На чемпіонаті світу з біатлону, який прийматиме німецький Рупольдінг з 1 по 11 березня цього року, українську збірну представлятимуть сім чоловіків і стільки ж жінок.

У чоловіків до заявки потрапили Сергій Седнев, Артем Прима, Сергій Семенов, Олександр Біланенко, Роман Прима, Андрій Дериземля та Олег Бережний. Жіночу частину команди представлятимуть Віта і Валя Семеренки, Наталія Бурдига, Олена Підгрушна, Юлія Джима, Інна Супрун та Ірина Варвінець.

За інформацією ФБУ, нині команда перебуває на тренувальному зборі, в ході якого буде визначено, хто вирушить на чемпіонат у статусі основного спортсмена, а хто залишиться запасним. Остаточні рішення про те, хто і в яких дистанціях стартуватиме, прийматиме тренерський штаб команди вже безпосередньо в Рупольдінгу.

БОКС

Перемога Віталія Кличка над Дереком Чізорою (судді віддали перевагу українцеві – 118:110, 118:110 і 119:111) минулого уїкенду в німецькому Мюнхені на самперед привернула до себе увагу, на жаль, не спортивною складовою. Претендент на титул українця встиг відзначитися зі знаком «–» перед двобойом, у рингу і навіть на післяматчевій прес-конференції.

ТАКИЙ БОКС НАМ НЕ ПОТРІБЕН!

Черговий захист чемпіонського поясу WBC для Віталія мав би, за усіма прогнозами, минути тихо й спокійно. Адже на сьогоднішній день надважкому дивізіоні братам Кличкам скласти конкуренцію реально ніхто не може.

«Інших уж нет, а те далече...», – писав колись класик російської літератури Олександр Пушкін. Покоління Тайсона, Холіфілда, Льюїса пішло з рингу, а серед нових майстрів шкіряних рукавичок допоки не бачимо нікого, хто б міг гідно протистояти українським братам. Насправді, це проблема і для надважкого дивізіону професійного боксу загалом, і для наших спортсменів зокрема. Бо ж для того, аби хоч якийсь «дістати» Кличків, їхні потенційні суперники, які не здатні щось протиставити у професійному плані,

вдаються до інших засобів, часто абсолютно негідних цього виду спорту, виплеканого у Британії, яку досі більшість вважає країною джентльменів.

Однак уже давно британський підданий і джентльмен – слова не однієї синонімічної ряду. Як, на жаль, і бокс не зовсім асоціюється зі спортом сильних, але порядних і моральних атлетів. Минулого тижня – знову ж таки, на жаль, – в улюблених з'явилася нагода перекопатися в тому, що обидва вищенаведені твердження – цілковита правда.

А найприкріше те, що відтепер хтось сприйматиме пловки в суперника, ляпаси, привселюдне з'ясування стосунків, яке переростає в мордобій із розмахуванням розбитими пляшками, які невід'ємну складову цього спорту. Переглянувши побійно на різних сайтах відгуки

про бій, можна впевнено заявити, що більшість коментаторів звернули увагу саме на поведінку британця. Парадоксально, але значна частина вчинки змбабвійського британця... підтримує (!). Мовляв, хоч хтось знайшовся, хто «розгормошив» надважкий дивізіон.

Даруйте, люди добрі! Але про що ми говоримо? Які порівняння з Майком Тайсоном?! До того, як «уславитися» відкритим вухом Холіфілда, Тайсон у 21 рік став наймолодшим в історії абсолютним чемпіоном світу! Можна лише жалкувати про загублену через дурниці кар'єру цього видатного боксера. А що Чізора? У свої 28 років програв три поєдинки поспіль... Обпльовав одного чемпіона, дав ляпаса іншому, побився у залі й пообіцяв убити експромту... Що тут коментувати? Це, даруйте, як радіти від того, що Гіт-

лер у минулому столітті урізноманітвив політичний небосхил.

До речі, хибність своєї поведінки усвідомив уже й сам Чізора. У своїй заяві на порталі boxingscene.com британець визнав, що має широкі вибачитися за свої дії і до, і після бою. «Мої поведінці немає прощення, а моїм діям немає виправдань. Як професійний боксер я маю поводитися належним чином завжди, особливо контролювати свою агресію. Я принизив багатьох людей у суботу ввечері, в тому числі й себе, через що щиро перепрошую», – йдеться у заяві Дерєка.

Не знаю, чи справді Чізора розкається, чи на тлі розслідування, яке проводить британська федерація боксу, вирішить вибачитися. Добре, принаймні, що такі слова пролунали. А отже, бокс все ж має шанс залишитися спортом справжніх джентльменів.

КУЛЬОВА СТРІЛЬБА

НАСТРІЛЯЛИ НА МЕДАЛІ

У фінішному містечку Верумякі завершилася чемпіонат Європи зі стрільби з пневматичної зброї. У ньому взяли участь майже 600 спортсменів із 45 країн Старого світу.

Континентальна першість стала цього року першим офіційним міжнародним стартом у цій олімпійській дисципліні. Українські снайпери гарно розпочали підготовку до головних змагань чотириріччя, які, нагадаємо, вілтіку прийматиме британська столиця, адже з Суомі вони повертаються із гідним медальним здобутком. В індивідуальних змаганнях золоті медалі здобули Галина Авраменко та Владислав Пряншніков. Срібні нагороди покляли до

скарбнички збірної Олена Костевич в індивідуальному залуку, Галина Авраменко, Людмила Василюк і Вікторія Рибавалова та Владислав Пряншніков, Єгор Чирва та Андрій Гільченко – у командних змаганнях. Галина Авраменко до того ж поповнила власну колекцію нагород «бронзою» в індивідуальному залуку, а Людмила Василюк піднялася на третю сходинку п'єдесталу пошани в індивідуальних змаганнях. Паралельно з дорослими наші юніори здобули в групових змаганнях

стрільці-юніори. З гордістю можна констатувати, що українці не пасли задніх, здобувши 13 нагород. В індивідуальних змаганнях дві найвищі нагороди на рахунок Катерини Гаврюченко, ще одне «золото» дісталася Олені Чеховській. «Сріблом» в індивідуальних змаганнях відзначилися Марія Крамар і Владлен Онопко, а «бронзою» – Олена Чеховська, Дмитро Чаусов і Сергій Каспер. Решту медалей наші юніори здобули в групових змаганнях.

Принагідно зазначимо, що днями Міжнародна федерація стрільби ISSF визначила найкращих спортсменів зі стрільби за підсумками сезону 2011 року. Серед жінок титул «Найкращий спортсмен 2011 року» присуджено нашій співвітчизниці, олімпійській чемпіонці Олені Костевич, яка завершила минулий рік на першій сходинці світового рейтингу у стрільбі з пневматичного пістолета з дистанції 10 м. Це перше таке високе визнання як для Олєни, так і взагалі для наших стрілоків, адже жоден вітчизняний стрілець раніше не був удостоєний цього титулу. Серед чоловіків лідером рейтингу визнано Джу Гуана з Китаю.

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАВ
ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»

